

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ เนื้อหาขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง

การวิจัย หัวข้อ "การนำเสนอขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่งนหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย" มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์การนำเสนอขนาดหัวข่าวลักษณะต่างๆ ที่ปรากฏบนหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทย รวมทั้งกระบวนการเขียนขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ฉบับนี้ เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งจำแนกตามหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้

จำนวนขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง

จากการวิเคราะห์เนื้อหาขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง นหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำนวนทั้งสิ้น 715 ชิ้น จากหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่าง 5 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด บ้านเมือง มติชน และสยามรัฐ รวม 135 ฉบับ (ชื่อฉบับละ 27 ฉบับ) โดยเป็นหนังสือพิมพ์ในช่วงเหตุการณ์ปกติ 60 ฉบับ และอีก 75 ฉบับที่เหลือ เป็นหนังสือพิมพ์ในช่วงเหตุการณ์สำคัญ ผลปรากฏว่า จำนวนขนาดหัวข่าวทั้งหมด 715 ชิ้น เมื่อจำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ ข่าวสด เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนขนาดหัวข่าวมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ไทยรัฐ บ้านเมือง มติชน และหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง เป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ สยามรัฐ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งทั้งหมดในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนพาดหัวข่าว (ชิ้น)	
	เฉลี่ยต่อฉบับ	ตัวอย่างทั้งหมด
ไทยรัฐ (N=27)	5.9	160
ข่าวสด (N=27)	6.0	163
บ้านเมือง (N=27)	5.6	151
มติชน (N=27)	4.8	129
สยามรัฐ (N=27)	4.1	112
รวม	5.3	715

พาดหัวข่าวทั้งหมด 715 ชิ้น ในหนังสือพิมพ์ 135 ฉบับ เฉลี่ยแล้วหนังสือพิมพ์ 1 ฉบับนำเสนอพาดหัวข่าว 5.3 ชิ้น

จำนวนพาดหัวข่าวที่นำเสนอ เฉลี่ยต่อฉบับ ในแต่ละชื่อฉบับ พบว่าหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งมากที่สุด คือ ข่าวสด (6 ชิ้นต่อฉบับ) รองลงมาคือ ไทยรัฐ (5.9 ชิ้น) บ้านเมือง (5.6 ชิ้น) มติชน (4.8 ชิ้น) และสยามรัฐ เสนอพาดหัวข่าว เพียง 4.1 ชิ้น ต่อฉบับเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ในกลุ่มที่เน้นเนื้อหาข่าว เบาทมากกว่าข่าวหนัก ได้แก่ ไทยรัฐ และข่าวสด รวมทั้งบ้านเมือง นำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในจำนวนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม (5.3 ชิ้นต่อฉบับ) ส่วนหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา คือ มติชน และสยามรัฐ นำเสนอ

จำนวนพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม

ลำดับความสำคัญของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง

ข่าวหน้าหนึ่ง มีความสำคัญแตกต่างกันไป และสิ่งหนึ่งที่หนังสือพิมพ์ใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ความสำคัญของข่าวให้ผู้อ่านได้ทราบ ก็คือ พาดหัวข่าว นั่นเอง จึงทำให้พาดหัวข่าวมีขนาด (ทั้งพื้นที่ และตัวอักษร) รวมทั้งตำแหน่งบนหน้ากระดาษแตกต่างกันไปตามความสำคัญ และจากการศึกษาพาดหัวข่าวทั้งหมดตามลำดับความสำคัญ ซึ่งจัดไว้เป็น 4 ลำดับ ได้แก่ พาดหัวข่าวยักษ์ (ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ที่สุด) พาดหัวข่าวใหญ่ พาดหัวข่าวธรรมดา และ พาดหัวข่าวเล็ก (ทั้ง 3 ลำดับนี้ ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ และอาจมีมากกว่า 1 ขึ้นก็ได้) พบว่า พาดหัวข่าวที่มีจำนวนมากที่สุด คือ พาดหัวข่าวธรรมดา ซึ่งมีจำนวน 225 ขึ้น (31.5) ดังตารางที่ 2

จะสังเกตได้ว่า จำนวนของพาดหัวข่าวยักษ์ 135 ขึ้น (18.9) มีเท่ากับจำนวนฉบับของหนังสือพิมพ์ที่ศึกษา 135 ฉบับ ผลการวิจัยสามารถยืนยันได้ว่า ในแต่ละฉบับ หนังสือพิมพ์มีข่าวใหญ่ประจำฉบับ หรือ ที่เรียกว่า lead story หรือ top story อยู่ 1 ขึ้น เสมอ ซึ่งข่าวนั้นจะถูกนำเสนอในรูปแบบของพาดหัวข่าวยักษ์เพียง 1 ขึ้น ต่อ 1 ฉบับ ส่วนข่าว หรือ พาดหัวข่าวอื่นๆ นั้น หนังสือพิมพ์อาจนำเสนอมากกว่า 1 ขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตารางที่ 2 จำนวนนัดหัวข่าวหน้าหนึ่งทั้งหมดในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำแนกตาม
ลำดับความสำคัญของนัดหัวข่าว**

ลำดับความสำคัญของนัดหัวข่าว	จำนวน	ร้อยละ
นัดหัวข่าวยักษ์	135	18.9
นัดหัวข่าวใหญ่	149	20.7
นัดหัวข่าวธรรมดา	225	31.5
นัดหัวข่าว เล็ก	206	28.8
รวม	715	100.0

ลักษณะรูปแบบประโยคในนัดหัวข่าว

ผลการศึกษารูปประโยค หรือ ข้อความในนัดหัวข่าว พบว่า นัดหัวข่าวส่วนใหญ่ (กว่าครึ่งหนึ่ง) นำเสนอด้วยรูปประโยค หรือ ข้อความที่เป็นประโยคประธาน มีเป็นจำนวน 400 ขึ้น (55.9%) เช่น **หน้าปล่อยแล้ว 4 เรลย/คนโทษรุกกะเหยิงต่อ** (มติชน 18 ตุลาคม 2535) รองลงมาได้แก่ กริยาวลี 213 ขึ้น (29.8%) เช่น ยัน"สิทธิบัตร"ไม่มีเหตุผล/ที่จะยึดเวลาต่อไปอีก (สยามรัฐ 12 กุมภาพันธ์ 2535) นอกนั้นเป็นนามวลี 39 ขึ้น (5.5%) เช่น **มัดมือโยงชื่อ เวียน/แม่เจ๊กหักการผูก** (ข่าวสด 10 กันยายน 2535) ประโยคกริยา 37 ขึ้น (5.2%) และอื่นๆ เช่น วิเศษวลี อุทานวลี รวม 26 ขึ้น (3.4%) เป็นต้น ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รูปประโยคหรือข้อความของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

รูปประโยคหรือข้อความ	จำนวนพาดหัวข่าว	ร้อยละ
ประโยคประธาน	400	55.9
ประโยคกริยา	37	5.2
กริยาวลี	213	29.8
นามวลี	39	5.5
อื่น ๆ	26	3.4
รวม	715	100.0

จำนวนประเด็นพาดหัวข่าว

โดยหลักการที่วางแล้ว การนำเสนอพาดหัวข่าวจะเป็นการสรุปประเด็นที่สำคัญที่สุดของข่าวนั้น ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเสนอเพียงประเด็นเดียว อย่างไรก็ตาม พาดหัวข่าวบางชิ้นก็นำเสนอประเด็นมากกว่าหนึ่งประเด็น เพื่อพยายามเสนอตามประเด็นที่มีอยู่ในเนื้อข่าวให้ครบถ้วนหรือให้มากที่สุดเท่าที่เนื้อที่จะอำนวย ผลการศึกษาพบว่า พาดหัวข่าวส่วนใหญ่จำนวน 587 ชิ้น (ร้อยละ 82.1) นำเสนอประเด็นเพียงประเด็นเดียว และพาดหัวข่าวประเภทหลังมีจำนวน 127 ชิ้น หรือ ร้อยละ 17.9 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนประเด็นที่นำเสนอขนาดหัวข่าวด้านหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

จำนวนประเด็น	จำนวนขนาดหัวข่าว	ร้อยละ
ประเด็นเดียว	587	82.1
มากกว่า 1 ประเด็น	127	17.9
รวม	715	100.0

ขนาดหัวข่าวจากแนกตามประเภทข่าว

ประเภทข่าวขนาดหัวข่าวที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ข่าวการเมืองและรัฐบาล ซึ่งมีจำนวน 266 ชิ้น (37.2%) รองลงมาได้แก่ ข่าวอาชญากรรม 171 ชิ้น (23.9%) และข่าวราชการ 103 ชิ้น (14.4%) นอกนั้นเป็นข่าวความสนใจของคนทั่วไป 30 ชิ้น (4.2%) ข่าวอุบัติเหตุและภัยพิบัติ 26 ชิ้น (3.6%) ซึ่งเท่ากับข่าวเศรษฐกิจ แต่ละประเภทที่เหลือนอกเหนือไปจากนี้ เช่น ข่าวการเกษตร สิ่งแวดล้อม บันเทิง ฯลฯ นำเสนอในจำนวนไม่มากนัก คิดจำนวนรวมกันได้เท่ากับ 76 ชิ้น (11%) โดยข่าวประเภทที่นำเสนอน้อยที่สุด ได้แก่ ข่าวการเกษตร และข่าววิทยาศาสตร์ ซึ่งนำเสนอเพียงประเภทละ 2 ชิ้น

เมื่อจากแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ พบว่า หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวการเมือง เรียงลำดับจากมากไปน้อย เป็นดังนี้ สยามรัฐ มติชน บ้านเมือง ไทยรัฐ และข่าวสด ส่วนข่าวอาชญากรรมนั้น หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวสด รองลงมาได้แก่ ไทยรัฐ บ้านเมือง ส่วน มติชนและสยามรัฐ แทบไม่นำเสนอข่าวประเภทนี้เลย สำหรับข่าวยุทธการ เป็นข่าวที่หนังสือพิมพ์ทุกฉบับนำเสนอในปริมาณที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน ผลการวิเคราะห์ประเภทข่าวขนาดหัวข่าวทั้ง 715 ชิ้น เป็นดังที่ปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ประเภทขนาดตัวข่าวหน้าหนึ่ง-หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ประเภทข่าว	ชื่อหนังสือพิมพ์					จำนวนรวม
	ไทยรัฐ	ข่าวสด	บ้านเมือง	มติชน	สยามรัฐ	
การเมืองและรัฐบาล	45 (28.1%)	27 (16.6%)	60 (39.7%)	62 (48.1%)	72 (64.3%)	266
อาชญากรรม	57 (35.6%)	63 (38.7%)	33 (21.9%)	12 (9.3%)	5 (5.4%)	171
ราชการ	17 (10.6%)	24 (14.7%)	18 (11.0%)	25 (19.4%)	18 (16.1%)	103
ความสนใจของบุคคลทั่วไป	8 (5.0%)	15 (9.2%)	4 (2.5%)	1 (0.8%)	2 (1.8%)	30
อุบัติเหตุและภัยพิบัติ	8 (5.0%)	8 (4.9%)	7 (4.3%)	3 (2.3%)	-	26
เศรษฐกิจ	1 (0.6%)	4 (2.5%)	10 (6.1%)	7 (5.4%)	4 (3.6%)	26
สงครามและการป้องกันประเทศ	5 (3.1%)	6 (3.7%)	2 (1.2%)	2 (1.6%)	1 (0.9%)	17
สิ่งแวดล้อม	10 (6.2%)	2 (1.2%)	2 (1.2%)	2 (1.6%)	-	16
ปัญหาศีลธรรมจรรยา	1 (0.6%)	3 (1.8%)	8 (4.9%)	1 (0.8%)	-	12
สาธารณสุขและสวัสดิการสังคม	2 (1.3%)	1 (0.6%)	5 (3.1%)	1 (0.8%)	3 (2.7%)	12
บันเทิง	2 (1.3%)	5 (3.1%)	-	1 (0.8%)	1 (0.9%)	8
คมนาคมขนส่ง	1 (0.6%)	1 (0.6%)	2 (1.2%)	2 (1.6%)	1 (0.9%)	7
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	-	-	-	6 (4.7%)	-	6
อื่นๆ	3 (1.9%)	3 (1.8%)	-	4 (3.1%)	5 (4.6%)	15
รวม (ชิ้น)	160(100.0%)	163(100.0%)	151(100.0%)	129(100.0%)	112(100.0%)	715

การใช้หมายเหตุบนขนาดหัวข่าว

นอกจากตัวอักษรที่ใช้ เขียนขนาดหัวข่าวแล้ว ยังมีภาษาอีกรูปแบบหนึ่งที่มีปรากฏรวมอยู่ด้วยเสมอๆ นั่นคือ เครื่องหมายวรรคตอน

เครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้กันในภาษาไทยมีหลายอย่าง แต่ที่นิยมใช้ในขนาดหัวข่าวนั้น มีเพียงบาง เครื่องหมาย ได้แก่ อัฒประกาศคู่ (" ") อัฒประกาศเดี่ยว (' ') และ อัฒเจรีย ที่เรียกกันติดปากว่า เครื่องหมายตกใจ (!) เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า จำนวนขนาดหัวข่าวที่ใช้ เครื่องหมายวรรคตานั้นมี เป็นจำนวนมาก คือ 70.9% ของจำนวนขนาดหัวข่าวทั้งหมด และ เครื่องหมายที่นิยมใช้มากที่สุด คือ อัฒประกาศเดี่ยว รองลงมาได้แก่อัฒประกาศคู่ และอัฒเจรีย จำนวนขนาดหัวข่าวที่ใช้ เครื่องหมายวรรคตอน มีดังนี้

ตารางที่ 6 การใช้ เครื่องหมายวรรคตอนบนขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

การใช้ เครื่องหมาย	จำนวนขนาดหัวข่าว	ร้อยละ
ใช้	507	70.9
ไม่ใช้	208	29.1
รวม	715	100.0

อย่างไรก็ตาม การใช้ เครื่องหมายวรรคตอนบนขนาดหัวข่าวนั้น ขนาดหัวข่าวชิ้นหนึ่งๆ อาจใช้ เครื่องหมายหลายๆ อย่างร่วมกันก็มี ตารางที่ 10 แสดงผลการศึกษาระเภทของ เครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏบนขนาดหัวข่าว

ตารางที่ 7 จำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้เครื่องหมายวรรคตอน จำแนกตาม เครื่องหมายที่ปรากฏ

เครื่องหมายที่ใช้	จำนวนพาดหัวข่าว				รวม	ร้อยละ
	ใช้	ร้อยละ	ไม่ใช้	ร้อยละ		
อัฒประกาศคู่	110	15.3	605	84.6	715	100.0
อัฒประกาศ เดี่ยว	286	40.0	429	60.0	715	100.0
อัศเจรีย์	103	14.4	612	85.6	715	100.0
ยติภังค์	100	14.0	615	86.0	715	100.0
บทยาลน้อย	86	12.0	629	88.0	715	100.0
อื่นๆ	11	1.5	704	98.5	715	100.0

จะ เห็นได้ว่า ในจำนวนพาดหัวข่าวทั้ง 715 ขึ้น ส่วนมากนิยมมาใช้ เครื่องหมายวรรคตอน และ เครื่องหมายที่ใช้กันพาดหัวข่าวส่วนใหญ่ คือ อัฒประกาศ เดี่ยว โดยจำนวนพาดหัวข่าว ที่ใช้อัฒประกาศ เดี่ยวมีถึง 286 ขึ้น (40.0%) ใช้อัฒประกาศคู่ 110 ขึ้น (15.3%) ใช้อัศเจรีย์ 103 ขึ้น (14.4%)

วัตถุประสงค์ของการใช้ เครื่องหมายวรรคตอนแบบต่างๆ เมื่อวิเคราะห์ตามที่ปรากฏใน พาดหัวข่าวนั้น พบว่า มีการใช้ในลักษณะดังนี้

อัศเจรีย์ (!) เป็น เครื่องหมายที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้ที่ตก เป็นข่าว หรือผู้เขียนพาดหัวข่าว ทาให้เห็นา เสียงของคาหรือข้อความตมึ้นน้ำหนักมากขึ้น นำตื่น เต็น หรือน่า ตกใจ เช่น

ตัวอย่าง คนบชบ./กัถพึนเหตุ/ม่กรุด!

(บ้าน เมือง 14 กรกฎาคม 2535)

จะเห็นได้ว่า เครื่องหมายชนิดนี้จะใช้กับคำกริยา หรือคำวิเศษณ์ แทนทั้งสิ้น ทาให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่น่าตื่นเต้น น่าตกใจ น่าทึ่ง หรือหนักแน่น ส่วนเครื่องหมายอื่น ๆ ก็มีวัตถุประสงค์ในการใช้ค่อนข้างแน่นอน

ยติภังค์ (-)

พาดหัวข่าวที่มี เครื่องหมายยติภังค์ปรากฏอยู่ มีทั้งสิ้น 100 ขึ้น หรือ 14.0% ของจำนวนพาดหัวข่าวทั้งหมด มีการใช้ดังนี้

1. มีการใช้ในการแยกคำสองคำ (หรือข้อความ) ออกจากกัน โดยที่ระหว่างคำหรือข้อความ เหล่านั้นควรเชื่อมด้วยคำว่า 'และ' หรือคำอื่นที่มีความหมายในทางองเดียวกันกับคำนี้

ตัวอย่าง 1. คลังยักซ์/ระ เบิดพินาศ// เลี้ยหายร้อยล้าน/ตาย-เจ็บระนาว

(ไทยรัฐ 21 กุมภาพันธ์ 2535)

ตัวอย่าง 2. ชูระ เบิดอานันท์-บุคคลวิโงฬกลางงานแต่ง

(สยามรัฐ 11 กันยายน 2535)

ระหว่างคำว่า 'ตาย' กับคำว่า เจ็บระนาว หรือคำว่าอานันท์ กับคำว่าบุคคลวิโงฬ ควรเชื่อมด้วยคำว่าและ แต่ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์มีเนื้อที่ในการพาดหัวข่าวค่อนข้างจำกัด จึงจำเป็นต้องลดจำนวนตัวอักษรลงให้พอดีกับเนื้อที่ ฉะนั้น คำว่า และ จึงถูกตัดออกไป แต่เพื่อให้เกิดช่วงหรือจังหวะในการอ่าน และเป็นการรักษาความหมายเดิมไว้ให้มากที่สุด ทั้ง เป็นการบอกให้ผู้อ่านทราบกลาย ๆ ว่าคำที่อยู่หน้าและหลัง เครื่องหมายนี้เป็นคนละกลุ่มกัน ผู้เขียนพาดหัวข่าวจึงใส่ เครื่องหมายนี้ เข้าไป เพื่อให้ผู้อ่านเว้นจังหวะการอ่านได้ถูกต้อง ดีกว่าที่จะเขียนคำสองคำนั้นติดกัน ว่า ตาย เจ็บระนาว เพราะคำว่าตาย และ เจ็บเป็นกริยาที่ต่างกัน หรือเขียนว่าอานันท์บุคคลวิโงฬ ก็อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดได้ว่าบุคคลวิโงฬเป็นคำขยายชื่ออานันท์ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้คำว่าบุคคลวิโงฬเลย เพราะเบลอ้ง เนื้อที่โดยใช่เหตุ

2. ใช้ในการขยายความให้เห็นภาพชัดเจน หรือ เข้าใจสิ่งที่เกี่ยวข้องระหว่าง

สองคำนั้นได้ตียิ่งขึ้น

ตัวอย่าง "เรวุฒิ-แทนทาลัม"ยังป่วย ศาลบรานี้ให้เลื่อน 30 วัน

(สยามรัฐ 21 มีนาคม 2535)

จากตัวอย่างนี้ เครื่องหมาย - ใช้คั่นระหว่างชื่อบุคคลกับเหตุการณ์หรือคดี เพาโรงงานแทนทาลัม ซึ่ง เรียกกันสั้นๆ ว่าแทนทาลัม เป็นเครื่องหมายที่บอกความเกี่ยวข้องระหว่างคำทั้งสอง ด้วยเหตุที่เรวุฒิ จินดาพล มีสถานภาพอีกอย่างหนึ่งซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี คือ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(ส.ส.)จังหวัดภูเก็ต (หลังจากร่วมต่อต้านการสร้างโรงงานแทนทาลัมที่ จ.ภูเก็ต ด้วยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการเพาโรงงานดังกล่าว) ดังนั้นเมื่อ ส.ส.ผู้ทรงเกียรติมีเหตุต้องขึ้นศาล อาจทำให้เกิดความสงสัยในกลุ่มคนทั่วไป การขยายความถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องย่อมทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้มากขึ้น ในกรณีนี้ ผู้อ่านย่อมเข้าใจได้ว่า ที่เรวุฒิมียศที่ศาล เป็นเพราะคดีแทนทาลัม มิได้เกี่ยวข้องกัสถานภาพส.ส. แต่อย่างใด

ข้อที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ ข้อความ "เรวุฒิ-แทนทาลัม" สามารถใช้ เป็นสมณนามของ เรวุฒิ จินดาพล ด้วยก็ได้ เพราะคนทั่วไปรู้จักเขาดีจากเหตุการณ์แทนทาลัมนี้ อย่างไรก็ตาม หลักเหตุผลใจความของการชี้ติถึงคํานี้ลักษณะดังกล่าว เป็นการชี้เพื่อขยายความให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นนั่นเอง

ขยาลน้อย (๗) จากการศึกษาพบว่า พาดหัวข่าวจนวน 86 ขึ้น หรือร้อยละ 12 มีการใช้เครื่องหมาย ขยาลน้อย ๗ และพาดหัวข่าวทุกขึ้นที่ใช้ เครื่องหมายนี้ ใช้เพื่อการทอนคำให้สั้นลง เพื่อสะดวกต่อการพาดหัว เนื่องจากคบบางคำมีความยาวมากเกินขย และเมื่อทอนคบบลงแล้วก็ยังสามารถสื่อความหมายได้ดั้งเดิม อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการใช้ตัวอักษรในพื้นที่จำกัด

ตัวอย่าง ทรงนิพาคชาคดีแก๊สสยาม/พระบรมฯทรง เตือนภยันตราย

(ไทยรัฐ 8 กันยายน 2535)

พระบรมฯ หมายถึง สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งถ้าจะเขียนพระนามเต็ม เนื้อที่สำหรับพาดหัวข่าวก็จะไม่พอ

แต่บางครั้งที่ การใช้เวลาน้อย อาจทำให้เกิดความกำกวมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้คำที่ใกล้เคียงกับคำที่มีเวลาน้อยและผู้คนรู้จักดีอยู่แล้ว เมื่อใช้ "ฯ" เข้าไป ก็ทำให้คำทั้งสองเหมือนกันได้ เช่น คำว่า นายฯ โดยปกติเป็นที่เข้าใจกันว่าหมายถึงนายกรัฐมนตรี แต่บางครั้งก็มีการนำมาใช้ให้หมายถึงนายกสมาคม หรือนายกเทศมนตรี เป็นต้น เช่นกรณีที่ นายกเทศมนตรี จ.สุรินทร์ถูกยิงเสียชีวิต หนังสือพิมพ์ก็พาดหัวข่าวว่า นายฯถูกยิง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดคิดว่าหรือคาดว่างหมายถึงนายกรัฐมนตรีได้

คำที่ใช้ ฯ จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการเขียนพาดหัวข่าวในเนื้อหาจำกัด และยังคงสื่อความหมายได้ดั้งเดิม แต่หนังสือพิมพ์ก็ควรเพิ่มความระมัดระวังการใช้เครื่องหมายดังกล่าว โดยไม่นำมาใช้เพื่อสร้างความงุนงงสงสัย หรือความคาดหวังที่เกินเลยจากเนื้อหาข่าวในหมู่ผู้อ่านอย่างแน่ชัดถึงความรับผิดชอบ

อัญประกาศ ("...." และ `...`)

เครื่องหมายอัญประกาศที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย เป็นเครื่องหมายที่ใช้กันมากที่สุด คือ มีจำนวน 396 ชิ้น คิดเป็น 55.3% โดยพาดหัวข่าว 286 ชิ้น (40.0%) ใช้อัญประกาศเดี่ยว และ 110 ชิ้น (15.3%) ใช้อัญประกาศคู่ และจบบรรดา เครื่องหมายวรรคตอนทั้งหมด อัญประกาศเดี่ยว เป็นเครื่องหมายที่ปรากฏในพาดหัวข่าวมากที่สุด (ดูตารางที่ 8)

เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก การใช้เครื่องหมายอัญประกาศนั้น แม้ว่าจะใช้ในการเน้นคำเป็นสำคัญ แต่คำที่ถูกระบุก็มีหลายประเภท มีลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น คำที่เป็นนามจริงของบุคคล สมณนาม ยศ ตำแหน่ง หรือสิ่งของ เป็นต้น ซึ่งค่อนข้างต่างไปจากการใช้เครื่องหมายอื่นๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว เพราะเครื่องหมายเหล่านั้นมีวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ค่อนข้างแน่นอน จึงทำให้ใช้ได้อย่างจำกัด แต่อัญประกาศนั้นถูกนำมาใช้อย่างหลากหลายกว่ากล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือ อัญประกาศ เป็นเครื่องหมายที่ใช้ได้กับคำแทบทุกประเภทในพาดหัวข่าว นั่นเอง

จากการศึกษาพบว่า การใช้อัฒประกาศในการพาดหัวข่าว สามารถใช้กับคำหรือข้อความหลายประเภท ซึ่งสามารถแสดงผลได้ดังนี้

ตารางที่ 8 ลักษณะของการใช้อัฒประกาศในพาดหัวข่าว

ลักษณะการใช้	พาดหัวข่าวที่ใช้อัฒประกาศคู่		พาดหัวข่าวที่ใช้อัฒประกาศเดี่ยว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้กับสมญานาม	39	35	79	28
ใช้กับนามจริง	43	39	99	35
ใช้กับยศ/ตำแหน่ง	5	5	10	4
ใช้อ้างคำพูด	7	6	5	2
ใช้กับสถานที่	2	2	12	4
ใช้กับสิ่งของ	10	9	30	11
ใช้กับกิริยา	-	-	31	11
อื่นๆ	4	4	20	7
รวม	110	100	286	102

อัฒประกาศคู่

อัฒประกาศคู่ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า "เครื่องหมายคำพูด" นั้น เป็นเครื่องหมายที่ใช้แสดงคำพูดเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม สำหรับในพาดหัวข่าว การใช้อัฒประกาศคู่ปรากฏว่ามีที่ใช้อยู่มากมาย นอกเหนือจากการแสดงคำพูด แต่เครื่องหมายนี้ยังคงสื่อกับผู้อ่านได้ว่าคำที่อยู่ในเครื่องหมาย "....." คือคำที่ถูกเน้นให้โดดเด่นเป็นพิเศษกว่าคำอื่นๆ นั่นเอง

จากตารางจะเห็นว่า ในจำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้เครื่องหมายอัฒประกาศคู่ พาดหัวข่าว เพียง 7 ชิ้น หรือ เพียง 6% เท่านั้น ใช้เครื่องหมายนี้ ในการอ้างคำพูด

ตัวอย่าง 1. ระบุนายกฯ "ตั้งตามใจไม่ได้"

(สยามรัฐ 21 มีนาคม 2535)

ข้อความในเครื่องหมาย "...." เป็นคำพูดของนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ที่กล่าวแสดงทัศนะ เกี่ยวกับการ ค้นหาตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

2. ยืนยัน "ไม่เคยอ้อมลู่จินดา" / คึกฤทธิ์อาลาตาแห่ง /

'เสาสถักประชาธิปไตย'

(มติชน 17 พฤษภาคม 2535)

หนังสือพิมพ์ได้นำคำพูดของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่กล่าวว่าไม่เคย อ้อมลู่ อ. ลู่จินดา คราบระยุร มาขึ้น เป็นพาดหัวข่าว

เป็นที่น่าสังเกตว่า การที่ใช้ เครื่องหมายคำพูด เพื่ออ้างคำพูดของบุคคลที่เป็นข่าว มัก จะใช้ เฉพาะกรณีสำคัญ เท่านั้น เช่น เกี่ยวกับตำแหน่งสำคัญ หรือบุคคลสำคัญ ซึ่งการอ้างคำพูดของผู้พูดมาไว้ในพาดหัวข่าว จะทำให้พาดหัวข่าวนั้นดูมีชีวิตชีวา และมีน้ำหนักแห่งความน่าเชื่อถือ อยู่มาก

หน้าที่ของอัฒประกาศคู่ ที่สำคัญในการนำเสนอพาดหัวข่าว จากที่พบในการศึกษา ครั้งนี้คือ ใช้ในการกับนามจริงมากที่สุด โดยมีพาดหัวข่าวจำนวน 43 ชิ้น (39%) ใช้กับนามจริง ของบุคคล รองลงมาได้แก่ การใช้กับสมณนาม มีจำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้เท่ากับ 39 ชิ้น (35%)

ตัวอย่าง 1. ใช้กับนามจริง

"ลู่" ติด เบรก "มีชัย" ไม่ควรประชันพ.ร.ก.

(สยามรัฐ 28 มิถุนายน 2535)

2. ใช้กับสมณนาม

"บ๊องส์" ตั้งกลุ่มพลังประชาธิปไตย / เผยไม่เคยคิดช่วย "จิว" หาเสียง

(สยามรัฐ 12 กุมภาพันธ์ 2535)

3. ใช้กับตำแหน่ง

เดือน "นาย" คดีวิลาวัณย์ อัยยาล้อย "ลูกน้อง" แหกตา

(มติชน 8 มีนาคม 2535)

อัญประกาศเดี่ยว

เป็นเครื่องหมายที่ใช้อ้างคำพูด และเน้นคำให้มีน้ำหนักและโดดเด่นยิ่งขึ้น จากการศึกษาพบว่า อัญประกาศเดี่ยว เป็นเครื่องหมายที่ปรากฏในพาดหัวข่าวมากขึ้นที่สุด คือ 286 ชิ้น หรือ 40% ของพาดหัวข่าวที่ใช้เครื่องหมายวรรคตอน (ตารางที่ 8) และ การใช้ อัญประกาศเดี่ยว ก็เช่นเดียวกับการใช้อัญประกาศคู่ คือมีการใช้ที่หลากหลายและกว้างขวาง และดูเหมือนว่าจะใช้มากกว่าอัญประกาศคู่อีกด้วย

ผลการศึกษาพบเห็นว่า จำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้อัญประกาศเดี่ยว ใช้เครื่องหมายนี้เพื่อการเน้นนามจริงของบุคคลมากที่สุด (พาดหัวข่าวจำนวน 99 ชิ้น หรือ 35%) รองลงมาคือการใช้กับสมญานาม 79 ชิ้น (28%) ใช้กับกิริยาหรือพฤติกรรม 31 ชิ้น (11%) ใช้กับสิ่งของ 30 ชิ้น (11%) ส่วนจำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้อัญประกาศเดี่ยวเพื่ออ้างคำพูด มีเพียง 5 ชิ้น (2%) เท่านั้น

ตัวอย่าง 1. ใช้กับนามจริง

โพลของมธ./ 'ชวน' นายกฯ

(บ้านเมือง 11 กันยายน 2535)

2. ใช้กับสมญานาม

'นักบุญฝรั่ง' เสนอ/ หันเอานาจกองทัพ

(มติชน 21 มิถุนายน 2535)

3. ใช้กับพฤติกรรม หรือกิริยาอาการ

กต. แจ้งจับนายกฯ // 700 คน 'กรีดเลือด' ลู้/ เข้าชื่อ 'ถวายฎีกา'

(ข่าวสด 13 กันยายน 2535)

4. ใช้อ้างคำพูด

ประกาศ 'กุนบข.' / ตะลุมบอนเลือด

(ไทยรัฐ 15 เมษายน 2535)

แต่ในด้านของผู้เขียนพาดหัวข่าวแล้ว เหตุผลในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ เหล่านี้ก็กลับแตกต่างออกไปจากความรู้สึกของผู้อ่านอยู่บ้าง

วุฒิชติ ชุ่มสนิท (สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2536) ให้เหตุผลถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ ว่า

... เครื่องหมายคำพูด ใช้เพื่อให้ประยาคันนั้นกะทัดรัด มีที่มาที่บอกว่าใครพูด หรือค้นหาคำนั้น มีคำเฉพาะที่ต้องการ เน้น เป็นพิเศษ นอกจากนั้น อาจใช้เพื่อเติมช่องว่างในพาดหัวข่าว เครื่องหมายตกใจ เราใช้ เน้น เรื่องที่จะ เน้น หรือใช้เติมช่องว่าง เครื่องหมายขีด (-) ใช้ในการแต่งประยาค ส่วนเครื่องหมายคำถาม ที่นี้เราไม่ใช้ เพราะเราให้ข้อเท็จจริง เราไม่ใช้พาดหัวข่าว เพื่อตั้งคำถามว่าใช่หรือไม่ใช่ ...

ธงชัย ณ นคร (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2536) อธิบายว่า

... การใช้ เครื่องหมายวรรคตอนสำหรับการเขียนพาดหัวข่าวของประเทศไทยนั้น คือนอกจากความน่าสนใจของข่าวแล้ว เรายังคำนึงถึงความสวยงามและสายตาด้วย บางทีใส่ เครื่องหมายคำพูดตรงชื่อคน เพื่อให้รู้ว่า เป็นชื่อคน ไม่เช็กิริยา เช่น "ชวน"กร้าว หรือ "ชวน" เดินหน้า ส่วนประยาคอื่นอีกอย่างหนึ่งคือให้มันลง เนื้อที่พอดี อีกอย่างหนึ่งก็คือ ถ้าเรื่องมันน่าสนใจ มันก็มี เครื่องหมายตกใจ ทาให้เห็นภาพ อย่างคำว่า ฝรั่ง! นี้ก็เพื่อสร้างภาพ เพื่อ เนื้อที่ด้วย บางทีการใช้จุด จุด จุด (...) มันเหมือนคำพูดบอกที่ละนิด มันเป็นศิลปะในการเลือกใช้ถ้อยคำ และ เครื่องหมาย ...

บรรจง อินทนา (สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2536) กล่าวถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในพาดหัวข่าวของสยามรัฐว่า "เราใช้ เครื่องหมายคำพูดกับชื่อคน ส่วน เครื่องหมายตกใจ ใช้ให้มันดูหนัก เหมือน เป็น เสียงกระแทกกระแทก และ เครื่องหมายบางอย่าง เราก็ใช้เพื่อการเสียดสี เช่น เครื่องหมายคำถาม เป็นต้นว่า ปิยะธวัชคนดี?" ส่วน วันชัย รุจาวงศ์สันติ (สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2536) จากหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกัน ให้เหตุผลเพิ่มเติมทางนองเดียวกันว่า "ใช้เพื่อ

เน้น บางครั้งใช้ เพื่อให้คำมันลงลึก แต่โดยทั่วไปใช้ เน้นมากกว่า อีกเหตุผลหนึ่งคือ ให้รู้ว่าเป็นชื่อ ไม่ใช่กิริยา และให้อ่านง่ายขึ้น"

รศ.ภส พึ่งเจริญ (สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2536) แห่งหนังสือพิมพ์มติชน กล่าวถึง
 การการใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างครอบคลุมว่า

... ประการแรก ใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกในการอ่าน บางครั้งผู้อ่านอาจจะอ่านไม่รู้เรื่อง เพราะตัวหนังสือมันติดกันเบหมด เครื่องหมายมันจะช่วยแยกคำได้ ประการที่สอง ถ้าตัวไม่พอดี หรือไม่เต็มบรรทัด และเราใส่อย่างอื่นไม่ได้ หรือถ้าเปลี่ยนคำแล้วความหมายมันจะลดลงไปทางด้านความตื่นเต้น เราใจ เราก็ต้องเอาเข้ามาใส่ให้พอดี ให้ตัวมันเต็ม เช่น เครื่องหมายตกใจ บางทีเราใช้เครื่องหมายนี้ให้มันเร้าใจ แต่ต้องดูว่าพาดหัวข่าวที่เราพาดนั้นคืออะไร บางทีก็ไม่ควรใส่ มันจะทะเล่อทะล่าไปต้องการอื่น แต่ถ้ามันพอจะตกใจได้ก็ใส่ ! คือจำเป็นต้องใส่ก็ต้องใช้ เครื่องหมายพวกนี้จึงใส่ด้วยหลายๆ เหตุผล คือ เน้นให้อ่านออก ให้เต็มเนื้อที่ และให้รู้ว่าเป็นคำพูด ...

ส่วน ริงซี่ มณีโชติ (สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2536) แห่งหนังสือพิมพ์บ้านเมือง สรุปสั้นๆ ว่า "ใช้ให้มันเตะตาบอย่างนั้นแหละ"

การใช้ตัวย่อ

ตัวย่อมีประโยชน์สำหรับพาดหัวข่าวในทางอ้อม เกี่ยวกับขนาดเล็ก คือช่วยลดความยาวของคำที่ต้องใช้ เพิ่มความลงตัวในการจัดตัวอักษรของคำและข้อความให้พอดีกับเนื้อที่ที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว ตัวย่อมักเป็นคำที่ใช้กันอยู่ทั่วไป แต่ก็มีบางคำที่หนังสือพิมพ์พยายามย่อเสียเอง เช่น ล.ต. มาจากคำเต็มว่า "เลือกตั้ง" เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านที่มีได้อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจํา หรือติดตามข่าวนั้นอยู่ เกิดความไม่เข้าใจความหมายของตัวย่อนั้นได้ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ช่วยอธิบายความหมาย หรือคำเต็มของตัวย่อเหล่านั้น ก็คือ เนื้อข่าวที่ตนเอง

เรามักจะพบกันอยู่เสมอๆ ว่า มีการใช้ตัวอย่างในพาดหัวข่าวที่นำเสนออยู่เนื่องๆ การศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณาถึงจำนวนพาดหัวข่าวทั้งหมด 715 ชิ้นว่า มีพาดหัวข่าวที่ใช้ และไม่ใช้ตัวอย่าง เป็นจำนวนเท่าใด และในจำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอย่่นั้น แต่ละชิ้นใช้ตัวอย่างมากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า พาดหัวข่าวที่ไม่ปรากฏตัวอย่มี 401 ชิ้น (56.1%) ที่เหลือ 314 ชิ้น (43.9%) มีตัวอย่างปรากฏอยู่ เมื่อพิจารณาถึงความถี่ของการใช้ตัวอย่างในพาดหัวข่าวแต่ละชิ้นแล้ว พบว่า พาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอย่าง 1 คำ มีจำนวน 224 ชิ้น (74%) พาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอย่าง 2 คำ มีจำนวน 71 ชิ้น (23%) และที่ใช้ตัวอย่างตั้งแต่ 3 คำขึ้นไปมีจำนวน 19 ชิ้น (6%) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 การใช้ตัวอย่างในพาดหัวข่าว

การใช้ตัวอย่าง	จำนวนพาดหัวข่าว	ร้อยละ
ใช้	314	43.9
ไม่ใช้	401	56.1
รวม	715	100.0

เมื่อพิจารณาถึงความถี่ของการใช้ตัวอย่างในพาดหัวข่าวแต่ละชิ้นแล้ว พบว่าพาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอย่าง 1 คำในพาดหัวข่าวหนึ่งชิ้น (เช่น กนย. เต็ม/อนุรักษ์ฯ วยผิดที่ - เกยรัฐ 18 มีนาคม 2535) มีจำนวน 224 ชิ้น (71.3%) พาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอย่าง 2 คำในพาดหัวข่าวหนึ่งชิ้น (เช่น มือ เบื้อนเลือด/ถอนตัวชะ/จากกก./พิจารณา/น.ร.ก. นรโทษ - บ้านเมือง 28 มิถุนายน 2535) มีจำนวน 71 ชิ้น (22.6%) และที่ใช้ตัวอย่างตั้งแต่ 3 คำขึ้นไปในพาดหัวข่าวหนึ่งชิ้น (เช่น ขขป. นลิกกวาด 79 ลล./'ควม.'-หลังกรรมละอื่น/'มาร"แท้เข้าสภาอ้อ - มติชน 14 กันยายน 2535) มีจำนวน 19 ชิ้น (6.1%) ดังตารางต่อไปนี้

ผลการศึกษา สามารถกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า พาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอย่าง 1 คำ มีจำนวนมากที่สุด ประมาณ 3 ใน 4 ของพาดหัวข่าวที่ใช้ตัวอย่่นั้นเอง

ตารางที่ 10 จำนวนตัวอย่างที่ปรากฏในภาคหิวข้าว

จำนวนตัวอย่าง (คา)	จำนวนภาคหิวข้าว	ร้อยละ
1 คา	224	71.3
2 คา	71	22.6
3 คาขึ้นไป	19	6.1
รวม	314	100.0

คาที่บังคับ

เมื่อศึกษาภาคหิวข้าวทั้งหมด เกี่ยวกับคาที่บังคับที่ใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาเรื่องตัวอย่าง พบว่ามีภาคหิวข้าวจำนวน 198 ชิ้น ที่ใช้คาที่บังคับ คิดเป็น 27.7% ของจำนวนภาคหิวข้าวทั้งหมด ที่เหลือ 517 ชิ้น (72.3%) ไม่ปรากฏคาที่บังคับ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การใช้คาที่บังคับในภาคหิวข้าว

การใช้คาที่บังคับ	จำนวนภาคหิวข้าว	ร้อยละ
ใช้	198	27.7
ไม่ใช้	517	72.3
รวม	715	100.0

ในจำนวนพาดหัวข่าวที่มีคำทับศัพท์ปรากฏอยู่ (198 ชิ้น) สามารถจำแนกตามจำนวนคำทับศัพท์ที่ใช้ในแต่ละชิ้นได้ดังนี้ (ดูตารางที่ 12 ประกอบ) พาดหัวข่าวที่มีคำทับศัพท์ 1 คำ มีจำนวน 159 ชิ้น หรือร้อยละ 80.3 (เช่น บอมบี้ โจมตี ตึก ทหาร แม่ เกี่ยว - สยามรัฐ 22 สิงหาคม 2535) พาดหัวข่าวที่มีคำทับศัพท์ 2 คำในหนึ่งชิ้น มีจำนวน 31 ชิ้น หรือ ร้อยละ 15.7 (เช่น มหากา เซอร์ พร ส / สลาย มือ บ / ... - ไทยรัฐ 11 พฤษภาคม 2535) และพาดหัวข่าวที่มีคำทับศัพท์ 3 คำขึ้นไปในหนึ่งชิ้น มีจำนวนเพียงเล็กน้อยคือ 8 ชิ้น หรือร้อยละ 4 ของพาดหัวข่าวที่มีคำทับศัพท์ปรากฏอยู่ (เช่น จับ รีด รี สอ ร ต / ช ี 5 เบ้า แฉ // ต ก า จ ร ด น " ดัด หลัง " / แฉ หลักฐาน แถบ ลับ / ยัง มี ไอ ม่ ง น ั ว ัน น)

ตารางที่ 12 จำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้คำทับศัพท์จำแนกตามจำนวนคำที่ใช้

จำนวนคำ	จำนวนพาดหัวข่าว	ร้อยละ
1 คำ	159	80.3
2 คำ	31	15.7
3 คำขึ้นไป	8	4.0
รวม	198	100.0

หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ก็จะใช้ตัวอักษรไทยและคำไทยในการเขียนพาดหัวข่าว แต่บางครั้งคำทับศัพท์จะถูกเลือกมาใช้ได้ด้วย เหตุผลที่คล้ายคลึงกับการใช้ตัวย่อ คือความจำกัดของพื้นที่ในการเขียนพาดหัวข่าว คำบางคำเมื่อเขียนเป็นภาษาไทย อาจต้องใช้จำนวนตัวอักษรมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้พื้นที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นไม่เพียงพอและอาจทำให้ไม่สามารถสรุปประเด็นข่าวได้อย่างครอบคลุม ดังนั้น คำทับศัพท์จะถูกนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหา เช่น การกล่าวถึงผลการ

หยัง เสียประชามติเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แม้จะพยายามทอนคำอย่างไร จำนวนตัวอักษรก็ยังคง
 ๖ ซี่หลายตัว แต่ถ้าใช้คำว่า "โพล" ซึ่งเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ (Poll) ก็จะทำให้ประหัด
 ษัณที่ และยังคงความหมาย เดิมไว้ไม่เปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม มนุ จรรยาดี (สัมภาษณ์, 3
 มีนาคม 2536) กล่าวว่า "พาดหัวข่าวนั้น ต้อง เขียนให้รู้เรื่อง เข้าใจ และไม่ควรถูกใช้คำทับศัพท์"

การใช้สมณานาม

การใช้สมณานามในการ เขียนพาดหัวข่าวปรากฏให้เห็นอยู่ เสมอ การศึกษาครั้งนี้
 วิจารณ์ว่าในจำนวนพาดหัวข่าวทั้งหมด มีพาดหัวข่าวที่ใช้สมณานามก็ขึ้น ในจำนวนพาดหัวข่าว
 ที่ใช้ มีสมณานามปรากฏอยู่ที่ชื่อนี้ในแต่ละพาดหัวข่าวนั้น

ผลการศึกษา พบว่าในจำนวนพาดหัวข่าวทั้งหมด มีพาดหัวข่าวที่ใช้สมณานาม 378 ขึ้น
 (ร้อยละ 52.8) ไม่ใช้สมณานาม 337 ขึ้น (ร้อยละ 47.1) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 การใช้สมณานามในพาดหัวข่าว

การใช้สมณานาม	จำนวนพาดหัวข่าว (ขึ้น)	ร้อยละ
ใช้	378	52.9
ไม่ใช้	337	47.1
รวม	715	100.0

ในจำนวนพาดหัวข่าวที่ใช้สมณนามสามารถจำแนกตามจำนวนชื่อสมณนามได้ดังนี้
พาดหัวข่าวที่มีสมณนามปรากฏอยู่ 1 ชื่อ มีจำนวน 292 ชิ้น (77.2%) พาดหัวข่าวที่มี
สมณนามปรากฏอยู่ 2 ชื่อ มีจำนวน 68 ชิ้น (18.0%) และพาดหัวข่าวที่มีสมณนามปรากฏ
ตั้งแต่ 3 ชื่อขึ้นไป 18 ชิ้น (4.8%)

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่มีสมณนาม 1 ชื่อหนึ่งชิ้น

ลูกประคู้ "แม่ เอาดีกว่า/จด เบิดทา เสียงในหนึ่งที (สยามรัฐ 8 กันยายน 2535)

พาดหัวข่าวที่มีสมณนาม 2 ชื่อหนึ่งชิ้น

รัฐบาลใหม่อายุสั้น// 'ปู่' เก่ง 'ว่า' แค่ 5 เดือน/ 'บ๊ิกซัน' เริ่ม เดินสาย

(บ้านเมือง 28 มิถุนายน 2535)

พาดหัวข่าวที่มีสมณนาม 3 ชื่อขึ้นไปหนึ่งชิ้น

บางสิ่งมาเพีย/ เก็บหัวคะแนน// ผู้ใหญ่ เมืองขุนแผน/ เบ เน่า เมืองขุนช้าง

(ไทยรัฐ 14 กรกฎาคม 2535)

โรภาส เฟิง เจริญ (สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2536) กล่าวถึงการใช้สมณนามว่า

... เราใช้เพราะที่มันน้อย เป็นความจำกัดของพื้นที่ เลยต้องตั้งชื่อเล่น [ให้คนที่ เป็นข่าว]

อีกอย่าง มันก็ทำให้ดูขิงขังดี เช่น ถ้าใช้ว่า "นิจิตร (กุลละวณิชย์) คาราม" ก็บใช้ว่า

"บ๊ิก เสือคาราม" อย่างหลังนี้ทั้งๆ ที่ จำนวนตัวหนังสือมันอาจจะพอๆ กัน แต่มันเห็นภาพกว่า

บางคนชื่อยาว เราก็ทำให้สั้นลง เช่น สายลูรี่ (จตุกุล) ก็อาจจะเหลือแค่ "เจ้สาย" หรือ

"ป้าสาย" มันให้ทั้งความหมาย สั้น และทอนให้สั้นลง ...

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนพาดหัวข่าวจากแนกตามจำนวนชื่อสมณนามที่ปรากฏในพาดหัวข่าวแต่ละชั้น

จำนวนชื่อ	จำนวน (ชิ้น)	ร้อยละ
1 ชื่อ	292	77.2
2 ชื่อ	68	18.0
3 ชื่อขึ้นไป	18	4.8
รวม	378	100.0

จะเห็นว่าพาดหัวข่าวส่วนใหญ่มีใช้สมณนามคือ พาดหัวข่าว เกินกว่าครึ่งหนึ่ง (52.9%) มีสมณนามปรากฏอยู่ เหตุผลหนึ่งในการใช้สมณนามก็ เช่นเดียวกับการใช้ตัวย่อคือ เพื่อลดความยาวของคาลง อย่างไรก็ตาม การใช้สมณนามบางครั้งก็ไม่ได้ช่วยลดตัวอักษรแต่อย่างใด เพราะบางสมณนามนั้นมีจำนวนตัวอักษรเท่ากับ หรือ มากกว่านามจริง แต่การใช้สมณนามในประการ เช่นนี้ เป็นการใช้ เพื่อ เหตุผลในทางตรงกันข้าม คือ เพิ่มจำนวนตัวอักษรให้พอดิบที่ว่างที่เหลืออยู่ หรือ เพื่อแสดงบรรยากาศของข่าวให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือ เป็นการแสดงความรู้สึกของผู้เขียนพาดหัวข่าวได้อีกด้วย

ความสอดคล้องตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

พาดหัวข่าว เป็นส่วนหนึ่งของข่าวที่มีความสำคัญยิ่งในการสรุปสาระสำคัญของข่าวและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้อ่าน เนื้อข่าวโดยละเอียด แต่ถ้าหากพาดหัวข่าวนำเสนอสิ่งที่ผิดไปจากข้อเท็จจริงในข่าวก็ย่อมหมายถึงว่า พาดหัวข่าวไม่สอดคล้องกับ เนื้อข่าวซึ่งจะมีผลต่อการรับรู้ของผู้อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านที่อ่านอย่างผิวเผิน หรืออ่านเฉพาะพาดหัวข่าว เท่านั้น

การศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดความสอดคล้องระหว่างภาคหัวข่าวกับ เนื้อข่าว เป็น 4 อย่างคือ สอดคล้อง กากวม ไม่สอดคล้อง และสอดคล้องบางส่วนไม่สอดคล้องบางส่วน ซึ่ง ผลการศึกษปรากฏดังนี้

ตารางที่ 15 ความสอดคล้องตรงกันระหว่างภาคหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

ลักษณะความสอดคล้อง	จำนวนภาคหัวข่าว	ร้อยละ
สอดคล้อง	358	49.9
กากวม	171	23.9
ไม่สอดคล้อง	131	18.5
สอดคล้องบางส่วน	55	7.7
รวม	715	100

ในจำนวนภาคหัวข่าวทั้งหมด 715 ชิ้น มีภาคหัวข่าวประมาณครึ่งหนึ่งที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าว 358 ชิ้น (49.9%) ที่เหลือเป็นภาคหัวข่าวที่กากวม 171 ชิ้น (23.9%) เช่น ตูลาการทูน้อง/รมว.ละเว้นหน้าที่ (มติชน 23 สิงหาคม 2535) ข้อเท็จจริงคือ เป็นเพียง ความเคลื่อนไหวของผู้พิพากษาจำนวนเพียง 70 คน มิใช่ของสถาบันตุลาการทั้งหมด แต่ผู้อ่าน อาจเข้าใจเบ เช่นนั้นได้ เหมือนกัน ภาคหัวข่าวที่ไม่สอดคล้อง 131 ชิ้น (18.5%) และสอดคล้อง บางส่วน 55 ชิ้น (7.7%) เช่น แจมม่ามา เซลยไทย/บปล่อยตัวแล้ว 4คน (ข่าวสด 18 ตุลาคม 2535) ข้อเท็จจริงคือ ทหารมม่าส่งตัวคนไทย 4 คนกลับมา เพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ส่งคนไปรับ ราษฎรที่ตกค้าง ส่วนประเด็นที่กล่าวว่ามม่ามา เซลยไทยนั้น ในเนื้อข่าวไม่ได้ระบุ

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องจำแนกตามหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ปรากฏผลดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 16 ความสอดคล้องระหว่างขนาดหัวข่าวกับเนื้อข่าว จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์

ความสอดคล้อง	ไทยรัฐ	ข่าวสด	บ้านเมือง	มติชน	สยามรัฐ	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)					
สอดคล้อง	84 (52.5)	63 (38.7)	79 (52.3)	52 (40.3)	79 (70.5)	358
กำกวม	42 (26.3)	43 (26.4)	38 (25.2)	35 (27.1)	13 (11.6)	171
ไม่สอดคล้อง	21 (13.1)	43 (26.4)	28 (18.5)	26 (20.2)	14 (12.5)	131
สอดคล้องบางส่วน	13 (8.1)	14 (8.6)	6 (4.0)	16 (12.4)	6 (5.4)	55
รวม	160 (100)	163 (100)	151 (100)	129 (100)	112 (100)	715

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องภายในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ พบว่า สยามรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีขนาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับเนื้อข่าวมากที่สุด คือ 70.5% รองลงมาได้แก่ไทยรัฐ 52.5% บ้านเมือง 52.3% มติชน 40.3% และข่าวสด เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีความสอดคล้องน้อยที่สุด คือ 38.7%

สำหรับความกำกวมของขนาดหัวข่าวนั้น มติชน เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีความกำกวมขนาดหัวข่าวมากที่สุด (27.1%) รองลงมาได้แก่ข่าวสด (26.4%) ไทยรัฐ (26.3%) บ้านเมือง (25.2%) และสยามรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีขนาดหัวข่าวที่กำกวมน้อยที่สุด คิดเป็น 11.6%

งานแห่งของความไม่สอดคล้อง เมื่อเปรียบเทียบกับระดับความสอดคล้องอื่นๆ งานแต่ละชื่อหนังสือพิมพ์ พบว่า ชาวสดมีพาดหัวข่าวที่ไม่สอดคล้อง 26.4% มติชน 20.2% บ้านเมือง 18.5% ไทยรัฐ 13.1% และสยามรัฐมีพาดหัวข่าวที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อข่าวน้อยที่สุดคือ 12.5%

ความสอดคล้องของพาดหัวข่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ สอดคล้องบางส่วนและไม่สอดคล้องบางส่วน ผลการศึกษาพบว่า มติชนมีอัตราส่วนของพาดหัวข่าวประเภทนี้มากที่สุดคือ 12.4% รองลงมาได้แก่ข่าวสด 8.6% ไทยรัฐ 8.1% สยามรัฐ 5.4% และบ้านเมือง เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีพาดหัวข่าวลักษณะดังกล่าวน้อยที่สุดคือ 4.0%

ลักษณะที่ไม่สอดคล้อง กากวม หรือสอดคล้องบางส่วนและไม่สอดคล้องบางส่วนนั้น สามารถจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะคือ ผิดเบี่ยงจากข้อเท็จจริง จำนวนหรือตัวเลขผิดไปอย่างเห็นได้ชัดเจน และการใช้คำผิดความหมายในจำนวนพาดหัวข่าว 358 ชิ้น ที่ไม่สอดคล้อง กากวม และสอดคล้องบางส่วนไม่สอดคล้องบางส่วน บปรากฏลักษณะของความไม่สอดคล้อง ดังนี้

ตารางที่ 17 ลักษณะของความไม่สอดคล้อง กากวม หรือสอดคล้องบางส่วน

ลักษณะ	จำนวนพาดหัวข่าว	ร้อยละ
ผิดข้อเท็จจริง	260	72.7
ผิดจำนวน/ตัวเลข	13	3.6
ใช้คำผิดความหมาย	85	23.7
รวม	358	100.0

จะเห็นได้ว่า ลักษณะของความไม่สอดคล้อง ส่วนใหญ่เนื่องมาจากการนำเสนอพาดหัวข่าวที่ผิดเบี่ยงจากข้อเท็จจริงในเนื้อข่าว คือมีถึง 260 ชิ้น (72.7%) รองลงมาเป็นการใช้คำผิดความหมาย 85 ชิ้น (23.7%) และการระบุจำนวนหรือตัวเลขผิดจากเนื้อข่าวอย่างชัดเจน 13 ชิ้น (3.6%)

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ผิดข้อเท็จจริง

วัยรุ่นเดือด/ระเบิดช่อง!/ปา เอ็ม26/หวังดับอริ/บัง เอียด้าน

(ข่าวสด 21 พฤษภาคม 2535)

เนื้อข่าวกล่าวว่า"ยังไม่ทราบว่าเป็นฝีมือใคร"

พาดหัวข่าวที่ใช้คำผิดความหมาย

ปล้นทองร้อย เอ็ด/จับอีก 5 ล่า เศรษฐี (ข่าวสด 19 พฤษภาคม 2535)

เนื้อข่าวแจ้งว่าตำรวจจับผู้ต้องหาอีก 5 คน คดีปล้นทองที่ร้อย เอ็ด และได้เชิญนาย

บริษัทเจ้าของร้านทองอีกร้านมาสอบสวน เพราะพยานให้ปากคำว่ามีส่วนนำพันด้วย คำว่า

เชิญ ให้ความหมายที่ต่างกับคำว่าล่าซึ่งมักหมายถึงการออกตามตัวโดยที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าอยู่ที่ไหน

ความสอดคล้องของประเด็นในพาดหัวข่าวกับวรรณคดี

เมื่ออ่านข่าวหน้าหนึ่ง บางครั้งจะพบว่า สารที่นำเสนอในพาดหัวข่าวมิได้เป็นประเด็นหลักของ เนื้อข่าวนั้นแต่อย่างใด การจะพิจารณาว่าเป็นประเด็นหลักหรือไม่นั้นอยู่ที่กำหนดให้ประเด็นหลัก เป็นประเด็นที่ต้องนำเสนอไว้จนวนรรณคดี (lead) เนื่องจากการเขียนข่าวโดยทั่วไปนั้นยังคงยึดรูปแบบของปิรามิดหัวกลับ โดยสารที่สำคัญที่สุดหรือประเด็นหลักจะถูกนำเสนอไว้ในตอนต้นของข่าว การศึกษาการนำเสนอประเด็นหลักของข่าวในพาดหัวข่าวได้พิจารณาเป็น 2 ลักษณะคือ พาดหัวข่าวนำเสนอประเด็นหลัก หรือพาดหัวข่าวนำเสนอประเด็นอื่นที่มีประเด็นหลัก

ผลการศึกษานี้ให้ทราบว่าพาดหัวข่าวเกือบทั้งหมดคือ 657 ชิ้น (91.9%) นำเสนอประเด็นหลักของข่าว และมีเพียง 58 ชิ้น (8.1%) เท่านั้นที่มีได้นำเสนอประเด็นหลักหรืออาจกล่าวได้ว่าในจำนวนพาดหัวข่าว 10 ชิ้น มีอยู่ 9 ชิ้นที่นำเสนอประเด็นหลัก อีก 1 ชิ้นนำเสนอประเด็นอื่นที่ไม่ใช่ประเด็นหลัก ดังในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความสอดคล้องของประเด็นเนพาดหัวข่าวกับวรรณคดี

ความสอดคล้อง	จำนวนเนพาดหัวข่าว	ร้อยละ
สอดคล้อง	657	91.9
ไม่สอดคล้อง	58	8.1
รวม	715	100.0

การนำเสนอประเด็นที่มีช่ประเด็นหลักนั้น ธงชัย ฅ นคร (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2536) ให้ความเห็นและเหตุผลเกี่ยวกับการเลือกจับประเด็นขึ้นเป็นเนพาดหัวข่าวว่า

... ประเด็นต่างๆ บางทีมันใหญ่ มันอาจจะเป็นที่รับรู้กันอยู่ แต่ว่าประเด็นเล็กมันมีอะไรที่น่าสนใจ โดดเด่น เช่นการประชุมสภาฯ เพื่อพิจารณางบประมาณ ประเด็นใหญ่คือการประชุม แต่ก็ไม่ว่าเป็นต้องนำมาเนพาดหัวข่าว ก็อาจจะหยิบประเด็นเล็ก เช่น มีผู้ตะโกนให้ทหารมาปฏิบัติ หรือฝ่ายค้านวอล์คเอาท์ ... มันเป็นประเด็นเล็ก แต่เรานำมาเนพาดหัวข่าว เพราะมันน่าสนใจกว่า เรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้มากกว่า ...

ความเป็นกลาง

จรรยาบรรณประการหนึ่งในการรายงานข่าวคือ ต้องมีความเป็นกลาง (objectivity) หนังสือพิมพ์ต้องรายงานข่าวให้ครบทุกด้านและไม่มีอคติเอียงหรือแทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวลงไป

เนพาดหัวข่าว เป็นส่วนหนึ่งของข่าว ฉะนั้นหากพิจารณาตามหลักของการรายงานข่าว เนพาดหัวข่าวก็ควรรักษาความเป็นกลางหรือภววิสัยด้วยเช่นกัน การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาคำว่า ความเป็นกลาง

เป็นกลางของพาดหัวข่าว เป็น 2 ลักษณะคือ พาดหัวข่าวที่ใส่ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เขียน และพาดหัวข่าวที่นำเสนอตามข้อเท็จจริง ไม่ใส่ความคิดเห็น หรือ ความรู้สึกของผู้เขียนลงไปเท่านั้น มิได้ศึกษารวมไปถึงความเป็นกลางในประเด็นอื่นๆ ผลการศึกษาพบว่า ในจำนวนพาดหัวข่าวทั้งหมด 715 ชิ้น มีถึง 513 ชิ้น (71.7%) ที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวแทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวลงไป และที่เหลือ 202 ชิ้น (28.3%) เป็นพาดหัวข่าวที่เป็นกลาง

ตารางที่ 19 ความเป็นกลางของพาดหัวข่าว

	จำนวน	ร้อยละ
เป็นกลาง	513	71.7
ไม่เป็นกลาง	202	28.3
รวม	715	100.0

ผลการศึกษาทำให้เห็นได้ว่า พาดหัวข่าวส่วนใหญ่นั้นไม่มีความเป็นกลาง เพราะผู้เขียนแทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวลงไป หรืออาจกล่าวได้ว่า พาดหัวข่าวทุก 10 ชิ้น มีเพียง 3 ชิ้นเท่านั้นที่เป็นกลาง

เมื่อพิจารณาถึงความเป็นกลางของพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ โดยไม่จำแนกเหตุการณ์ จะพบว่าอัตราส่วนของพาดหัวข่าวที่มีความเป็นกลาง และพาดหัวข่าวที่ผู้เขียนใส่ความรู้สึกหรือความคิดเห็นลงไป เป็นดังนี้

ตารางที่ 20 ความเป็นกลางของพาดหัวข่าวจาแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์	พาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลาง		รวม
	เป็นกลาง (%)	แทรกความรู้สึก/ความคิดเห็น (%)	
ไทยรัฐ	25 (15.6)	135 (84.4)	100.0
ข่าวสด	28 (16.6)	135 (82.8)	100.0
บ้านเมือง	60 (39.7)	91 (60.3)	100.0
มติชน	36 (27.9)	93 (72.1)	100.0
สยามรัฐ	53 (47.3)	59 (52.7)	100.0

จะเห็นว่าไทยรัฐมีจำนวนร้อยละของพาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลางน้อยกว่าพาดหัวข่าวที่ผู้เขียนมิได้แทรกความรู้สึกหรือความคิดเห็นลงเลย มาก คือ 15.6:84.4 จำนวนร้อยละของพาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลางของสยามรัฐมีจำนวนสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ บ้านเมือง มติชน ข่าวสด และไทยรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนร้อยละของพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยที่สุด

เมื่อศึกษาความ เป็นกลางของพาดหัวข่าวจาแนกตาม เหตุการณ์ปกติและ เหตุการณ์สำคัญของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ โดยพาดหัวข่าวในช่วง เหตุการณ์ปกติมีทั้งสิ้น 356 ชิ้น และพาดหัวข่าวในช่วง เหตุการณ์สำคัญ 359 ชิ้น ผลการศึกษปรากฏดังนี้

จากตารางที่ 21 พบว่า ในช่วง เหตุการณ์ปกติ หนังสือพิมพ์โดยทั่วไป มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยกว่าพาดหัวข่าวที่ผู้เขียนแทรกความรู้สึกลงเลย นั่นคือ ถ้ามีพาดหัวข่าว 4 ชิ้น จะมีพาดหัวข่าวเพียงชิ้นเดียวเท่านั้นที่เป็นกลาง เมื่อจาแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ พบว่า สยามรัฐ มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางมากที่สุด คือ ร้อยละ 48.3 รองลงมาได้แก่ บ้านเมือง ร้อยละ 34.8 มติชน ร้อยละ 19.4 ข่าวสด ร้อยละ 14.3 และ ไทยรัฐ มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 10.7

ในช่วง เหตุการณ์สำคัญ เมื่อ เปรียบ เทียบกับช่วง เหตุการณ์ปกติ พบว่า พาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลางมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากช่วงปกติ (ร้อยละ 31.2) หรือ จำนวนพาดหัวข่าว 10 ชิ้น มีอยู่ 3 ชิ้นที่เป็นกลาง ที่เหลือ 7 ชิ้น เป็นพาดหัวข่าวที่ผู้เขียนแทรกความรู้สึกหรือความคิดเห็นลงไป เมื่อจำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ พบว่า มีเพียงสยามรัฐ เท่านั้นที่ปริมาณของพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยกว่าในช่วงปกติ แต่ก็ยังคง เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางมากที่สุดอยู่ นั่นเอง คือ มีจำนวนร้อยละ 46.2 รองลงมา ได้แก่ บ้านเมือง ร้อยละ 41.0 มติชน 35.8 ข่าวสด ร้อยละ 19.8 และ ไทยรัฐ มีปริมาณพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ความ เป็นกลางในความคิดเห็นหัวข่าวกาแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ในช่วง เหตุการณ์ปกติและ ช่วง เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง

ชื่อหนังสือพิมพ์	ช่วง เหตุการณ์ปกติ		ช่วง เหตุการณ์สำคัญ	
	เป็นกลาง		เป็นกลาง	
	%	%	%	%
ไทยรัฐ (N=84)	9 (10.7)	75 (89.3)	(N=70) 16 (21.1)	60 (78.9)
ข่าวสด (N=77)	11 (14.3)	66 (85.7)	(N=86) 17 (19.8)	69 (80.2)
บ้านเมือง (N=73)	28 (38.4)	45 (61.6)	(N=78) 32 (41.0)	46 (59.0)
มติชน (N=62)	12 (19.4)	50 (80.6)	(N=67) 24 (35.8)	43 (64.2)
สยามรัฐ (N=60)	29 (48.3)	31 (51.7)	(N=52) 24 (46.2)	28 (53.8)
รวม (N=356)	89 (25.0)	267 (75.0)	(N=349) 113 (31.2)	246 (68.5)

การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 ประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้นเนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าว

การวิจัยนี้ ได้แบ่งกลุ่มหนังสือพิมพ์ตามปริมาณสัดส่วน เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งระหว่าง ข่าวหน้ากับข่าว เบา ทั้งนี้ โดยอาศัย เกณฑ์จากผลการวิจัยสัดส่วน เนื้อหาข่าวดังกล่าวในหน้าหนึ่ง โดย อัญชลี ชัยวรพร (2535) มาปรับ เพื่อจัดกลุ่ม เป็น 5 กลุ่มด้วยกัน เรียงตามปริมาณข่าว เบา มากที่สุดจนถึงปริมาณข่าว เบา น้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ไทยรัฐ และ เดลินิวส์ กลุ่มที่ 2 ข่าวสด กลุ่มที่ 3 ดาวสยาม และบ้านเมือง กลุ่มที่ 4 เดลินิวส์ และ มติชน กลุ่มที่ 5 สยามรัฐ และแนวหน้า เมื่อ เลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 ชื่อ จากแต่ละกลุ่ม จึงได้หนังสือพิมพ์ 5 ชื่อ ฉบับดังนี้ ไทยรัฐ ข่าวสด บ้านเมือง มติชน และสยามรัฐ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์ที่เน้น เนื้อหาข่าวต่างกับ ความ เป็นกลางของพาดหัวข่าว พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน โดยที่ สยามรัฐ ซึ่ง เน้น ข่าวหน้ามากที่สุด มีพาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลางมากที่สุด (ร้อยละ 47.3) รองลงมาคือ บ้านเมือง ซึ่ง เน้นข่าวหน้าและข่าว เบาพอๆ กัน (ร้อยละ 39.7) ในขณะที่มติชน ซึ่ง เน้นข่าว การเมืองหรือข่าวหน้าแต่กลับมีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางอยู่ในอันดับที่ 3 (ร้อยละ 27.9) ถัดมา เป็นข่าวสด ซึ่ง เน้นข่าว เหตุการณ์ และข่าว เบา (ร้อยละ 16.6) และไทยรัฐ ซึ่ง เน้นข่าว เบา มากที่สุด มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 15.6 ดังปรากฏในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์ กับความเป็นกลางของ
พาดหัวข่าว

หนังสือพิมพ์	ความเป็นกลางของพาดหัวข่าว		รวม
	เป็นกลาง (%)	แทรกความรู้สึก/ความคิดเห็น (%)	
ไทยรัฐ (N=160)	15.6	84.4	100.0
ข่าวสด (N=163)	16.6	82.8	100.0
บ้านเมือง (N=151)	39.7	60.3	100.0
มติชน (N=129)	27.9	72.1	100.0
สยามรัฐ (N=112)	47.3	52.7	100.0

$$\chi^2 = 56.75; \quad df=8; \quad p=0.00$$

ผลการวิเคราะห์ ได้ค่า $\chi^2=56.75$ จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั่นคือ ประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้นเนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. สมมติฐานที่ 2 ประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้นเนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์กับความสอดคล้องตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์กับความสอดคล้องตรงกันของพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน โดยสยามรัฐ ซึ่ง เน้นข่าวหนัก มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องตรงกันกับ เนื้อข่าวมากที่สุด (ร้อยละ 70.5) แต่รองลงกลับ เป็น ไทยรัฐ ซึ่ง เน้นข่าว เบา (ร้อยละ 52.5) ถัดมาเป็นบ้าน เมืองซึ่ง เน้นข่าวหนักกับข่าว เบาเท่าๆ กัน (ร้อยละ 52.3) สำหรับมติชนซึ่ง เน้นข่าวหนักตกมาอยู่อันดับที่ 4 (ร้อยละ 40.3) และข่าวสด ซึ่ง เน้นข่าว เหตุการณ์หรือข่าว เบา (ร้อยละ 38.7) ดังปรากฏในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทหนังสือพิมพ์กับความสอดคล้องของ
พาดหัวข่าว

หนังสือพิมพ์	ความสอดคล้อง (%)				รวม
	สอดคล้อง	กากวม	ไม่สอดคล้อง	สอดคล้องบางส่วน	
ไทยรัฐ (N=160)	52.5	26.3	13.1	8.1	100.0
ข่าวสด (N=160)	38.7	26.4	26.4	8.6	100.0
บ้านเมือง (N=160)	52.3	25.2	18.5	4.0	100.0
มติชน (N=160)	40.3	27.1	20.2	12.4	100.0
สยามรัฐ (N=160)	70.5	11.6	12.5	5.4	100.0

$$\chi^2 = 42.78; \quad df=12; \quad p=0.00$$

ผลการวิจัย ยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.00 นั่นคือ
ประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้นเนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์กับความสอดคล้อง
ของพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. สมมติฐานที่ 3 ช่วงเหตุการณ์ข่าว (ช่วงปกติ กับช่วงเหตุการณ์สำคัญทาง
การเมือง) มีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าว

ช่วงเหตุการณ์ข่าวในการวิจัยนี้ แบ่ง เป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเหตุการณ์ปกติ และ
ช่วงเหตุการณ์สำคัญทางการเมือง (ช่วงการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 22 มีนาคม และวันที่ 13
กันยายน 2535 และ เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วง เหตุการณ์ข่าวกับความ เป็นกลางของ

พาดหัวข่าว พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน โดยในช่วง เหตุการณ์ปกติ พาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลางมี เพียงร้อยละ 25 ส่วนในช่วง เหตุการณ์สำคัญ พาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลางมีปริมาณ เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 31.48 ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วง เหตุการณ์ กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าว

ความ เป็นกลาง	ช่วง เหตุการณ์ข่าว		รวม
	ปกติ	สำคัญ	
เป็นกลาง	89 (25%)	113 (31.48%)	202
แทรกความคิด เห็น/ ความรู้สึก	267 (75%)	246 (68.52%)	513
รวม	356	359	715

$$\chi^2 = 3.70; \quad df=1; \quad p=0.05$$

ผลการวิจัย ยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั่นคือ ช่วง- เหตุการณ์ มีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. สมมติฐานที่ 4 ช่วง เหตุการณ์ข่าว (ช่วงปกติ กับช่วง เหตุการณ์สำคัญทาง การ เมือง) มีความสัมพันธ์กับความสอดคล้องตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วง เหตุการณ์ข่าว กับความสอดคล้องตรงกัน ระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว พบว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยในช่วง เหตุการณ์ปกติ

พาดหัวข่าวมีความสอดคล้องดังกล่าวร้อยละ 48.9 และ เป็นร้อยละ 50.97 ในช่วง เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง พาดหัวข่าวที่กำกวม ในช่วง เหตุการณ์ปกติมีจำนวนร้อยละ 26.12 และ เป็นร้อยละ 21.73 ในช่วง เหตุการณ์สำคัญ พาดหัวข่าวที่ไม่สอดคล้องมีจำนวนร้อยละ 18.54 และ 18.38 พาดหัวข่าวที่สอดคล้องบางส่วนมีจำนวนร้อยละ 6.46 และ 8.91 ในช่วง เหตุการณ์ปกติ และ เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง ตามลำดับ ดังในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วง เหตุการณ์ กับความสอดคล้องของพาดหัวข่าว

ความสอดคล้อง	ช่วง เหตุการณ์		รวม
	ปกติ	สำคัญ	
สอดคล้อง	174 (48.9%)	183 (50.97%)	257
กำกวม	93 (26.12%)	78 (21.73%)	171
ไม่สอดคล้อง	66 (18.54%)	66 (18.38%)	132
สอดคล้องบางส่วน	23 (27.38%)	32 (8.91%)	55
รวม	356	359	715

$$\chi^2 = 44.35; \quad df=3; \quad p>0.05$$

ผลการวิจัย ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน นั่นคือ ช่วง เหตุการณ์ กับความสอดคล้องของพาดหัวข่าวไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ